

Text Zdena Motyginová / Foto Michael Motygiň

MANŽELÉ HRNČÍŘOVI

a jejich úspěšná farma s chovem koní

Alena a Zdeněk Hrnčířovi s Cocou.

Z klatovských Chudenic, kam jsme zavítali minule, se přesuneme o dvě stě kilometrů východněji, a sice k Pelhřimovu, malé obci Proseč pod Kře-mešníkem. V ní má sídlo Farma Hrnčíř s přibližně stovkou koní a stejným počtem hektarů. Hospodaří na ní manželé Zdeněk a Alena Hrnčířovi a příznivcům koní jistě napoví jména produktů jejich chovu jako je skoková klisna Coca, její syn a plemenný hřebec Cocain nebo drezurní mistr republiky Calet.

Zdeněk Hrnčíř a Cocain pózuji u upomínkové plakety ankety Farma roku.

Jak se žije českým chovatelům?

Hřebečci v testacích odchovně si užívají minutky zimního sluníčka střídané zimní vánicí aneb běžný život na Vysocině.

Boxy v jedné ze stájí umožňují průjezd a dají se tak vyklízet pomocí mechanizace.

Dva ze synů Volontera-T.

Prestižní ocenění Farmy Hrnčíř

Oproti malochovu Chudenických zde tedy předkládáme profil velkochovatele, jehož hlavní a jedinou činností je farmaření. A dosáhl v něm takové úrovně, že byl Asociací soukromého zemědělství ČR oceněn druhým místem v anketě Farma roku. Aby se tak vysoko dostala koňská farma, se ještě za 13 let existence nestalo, pouze vloni zvítězila mezi westernovou veřejností známá Galloway farma Roupov rodiny Vacíkových (ano, toho pana Vacíka, který spolu s Šárkou Márovou připravuje pravidelné články o working cow horse, viz st. 67). Celosvětový Rok rodinných farem tak Hrnčířovi zakončili stylově, na vyhodnocení v pražském Divadle ABC.

Opravdu rodinná farma

Proseč, vesničku s 84 obyvateli a první zmínkou z roku 1379, rod Hrnčířových obývá již od roku 1940 a současný majitel patří k šesté generaci, jež zde hospodaří: „Začátky chovu koní položil můj otec, který poté, co jeho rodičům statek zabrali, pracoval v nově vzniklém JZD a založil zde jezdecký klub.“ Pana Vladimíra Hrnčíře si jistě naši čtenáři vybaví jako provozovatele stanice plemenných hřebečů, za jejich vedení byl, bohužel in memoriam, oceněn. Stanice byla založena v roce 1969 a vlastně funguje dodnes. Po sametové revoluci se otec se synem na navráceném majetku pustili do soukromého hospodaření, z něhož nakonec zbyl pouze chov koní. „Ano, tenkrát jsme vlastně dělali

téměř všechno, rostlinku, krávy i prasata, ale nakonec jsme skončili pouze u chovu koní. Tak široký záběr byl velmi náročný,“ popisuje devadesátá léta Zdeněk Hrnčíř.

Markýza Hrnčířů

Zasloužilou matkou v místním teplokrevném chovu je rozhodně klisna Marquis (Lancaster), zvaná Markýza: „Je jí již 21 let a dala nám 14 hříbat, z ní je jak Coca, matka Cocaina, tak třeba i Calet, s nímž Martina Kučerová vyhrála mistrovství republiky mladých jezdců v drezuře. Je to takový náš poklad – připustili jsme jí sedmi různými hřebci a po každé se narodili kvalitní potomci. Všechna spojení fungují,“ nedá na pilíř místního chovu dopustit Zdeněk. Kromě devítileté

mini rozhovor

se Zdeňkem HRNČÍŘEM

Vy vlastně pokračujete ve šlépějích otce – to by se vám chov koní asi těžko věšel na hřebík?

Tak to určitě. Ale když to sleduji, vlastně se věnuji chovu ještě intenzivněji než táta – těch hříbat se nám rodí stále více!

Jak zvládáte počet sto koní?

Samozřejmě pracujeme v týmu, ale pokoušíme se chodit stále co nejvíce zjednodušit. Koně tráví většinu času na pastvinách, ustájení je na hlubokých podestýlkách, vyvážení hnoje provádíme jednou za 3-4 měsíce mechanizací, také skupinové ustájení šetří práci.

Na kolika hektarech musíte hospodařit?

Vychází nám to hektar na koně, takže na sto koní přibližně sto hektarů. Jsme soběstační v produkci sena, slámy i ovsa.

V areálu máte pěkné kolbiště a věž rozhodčích. Co plánujete na rok 2015?

Kromě chovatelských akcí, Hubertovy a Vánoční jízdy nebo pravidelných měsíčních soustředění s Pavlem Vachutkou připravujeme i závody na venkovním kolbišti, zatím dvojce. Ty první budou rezurní 25. dubna, dne 9. května pořádáme závody skokové.

Aktivně působíte v jihočeském svazu chovatelů ČT. Čím se nyní tento oblastní svaz zabývá?

V současné době se projednává znění nových stanov. Stejně jako mnoho chovatelů, jak mohli již vaši čtenáři zaznamenat nejenom z rozhovoru s Ondřejem Macánem v minulém čísle, také my nesouhlasíme s výpovědí firmě Equiservis Konzulent. Přicházíme tímto krokem o kvalitní lidi s dlouholetou praxí a bohatými zkušenostmi. Dle našeho názoru jedná předsednictvo SCHČT svévolně a neuznává názory českých chovatelů, které by měly být prvořadé.

☛ Zasloužilá klisna Marquis s kompletní rodinou Hrnčířovou. Je připravena stylově věž rozhodčích.

☛ Klisna Areca (Catango Z, Argentina po Argentinus) v ST v Písku. Foto Martina Kústková

☛ Zdeňek Hrnčíř a MVDr. Zdeněk Vítu na zkouškách klisen v Písku. Foto Martina Kústková

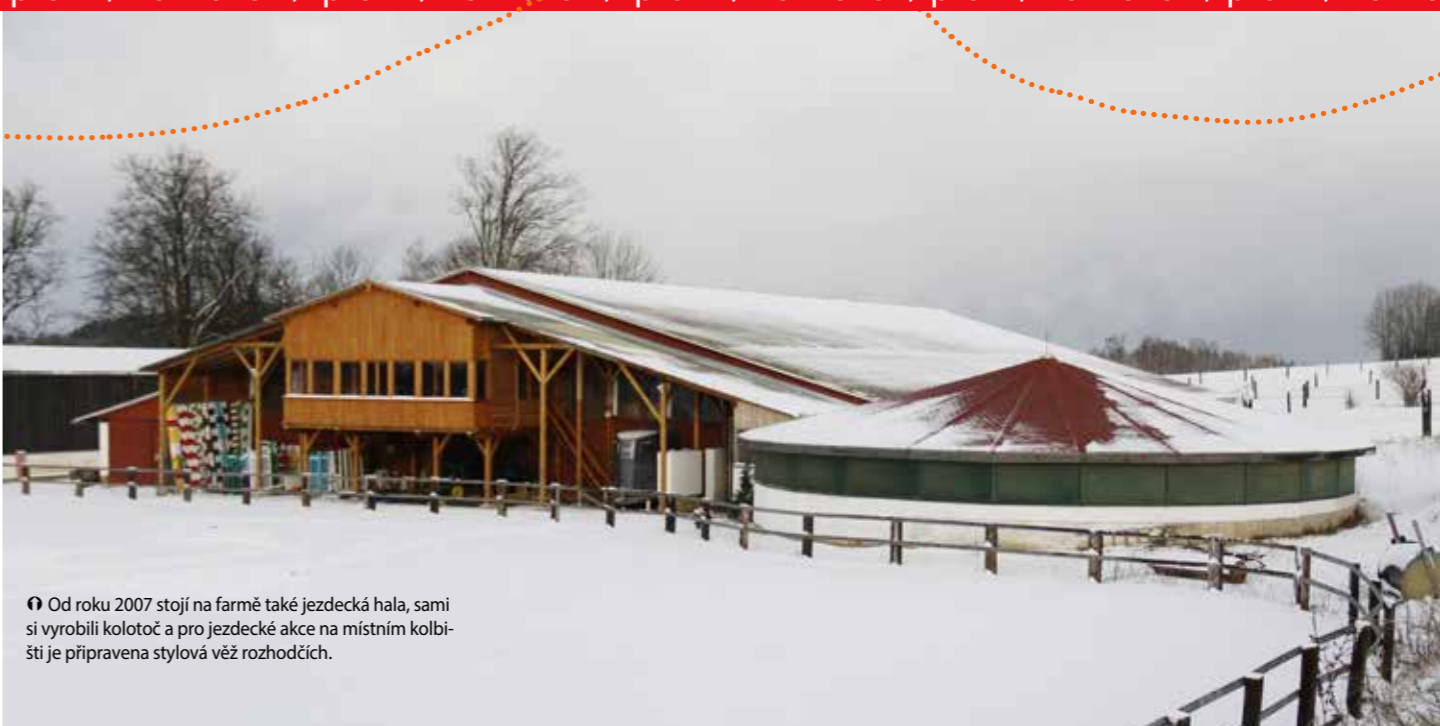
Cocy (Carbido) se v českém sportu objevil Gen (nar. 2000, otec Genius-13), Coldika (nar. 2002, otec Caesar), již zmíněný Calet (nar. 2003, otec Caesar), Cesium (nar. 2004, otec Caesar), Reflex (2007, otec Regent) nebo klisna Piana (2009, otec Power). Kvalitnější klisny, které se tu rodí, se ve třech

letech většinou připustí a po hříbětí jdou do sportu. Toto jaro na farmě očekávají narození 16 hříbat, z toho 12 vlastních: „Připouštění se v evropském měřítku snižuje, takže se dá předpokládat, že za pár let bude malá nabídka mladých koní.“

Rakouská cesta

☛ Dvouletý Cocain na výběru hřebců v Brně, nejlepší kůň českého chovu. Spolu s Caletem a Cocou asi nejvýraznější produkty Hrnčířova chovu. Foto Martina Kústková

☛ Od roku 2007 stojí na farmě také jezdecká hala, sami si vyrobili kolotoč a pro jezdecké akce na místním kolbišti je připravena stylová věž rozhodčích.

☛ Místní stáje se skupinovým ustájením.

☛ Plemenný hřebec Volontér-T púzuje se Zdeňkem Hrnčířem na místním kolbišti, v pozadí hřebečci testační odchovy.

ekonomiku a provoz farmy příznivě ovlivňuje ustájení a odchov oldenburských koní rakouských majitelů, s nimiž Zdeňek Hrnčíř spolupracuje. Pětadvacítka koní se obměňuje, neboť po základním výcviku odcházejí tříletci do Rakouska. Každoročně se připouští několik klisen, přičemž o připařovací

plánu rozhodují sami majitelé.

Návykový Cocain

Na místní stanici hřebců působí tři – chladnokrevný Nikon a teplokrevní Volonter-T a Cocain. O původu Volonterova otce Voltaire si můžete přečíst podrobně

na straně 24. Znalci samozřejmě vědí, že „T“ u jména značí chov Tarpanu Odolena Voda pana Vlady Hrnčiara. Zdeňek ho však na doporučení Ing. Jana Kutěje zakoupil. Vlastního chovu je třetí z hřebců, pětiletý Cocain (Caesar). Smíšený bělouš je synem klisny Coca, jako dvouletý se účastnil výběru

☛ Vítězové MČR mladých jezdců Martina Kučerová s Caletem chovatele Zdeňka Hrnčíře. Foto Martina Kústková

☛ Zdeňek Hrnčíř v sedle Cocy (Carbido, Marquis po Lancaster) na MČR v Martiničích. Foto Martina Kústková

☛ Přehlídka výkonných koní ČT vloni ve Zduchovicích, plemenný hřebec Cocain. Foto Martina Kůstková

hřebců v Brně a byl tam vyhodnocen jako nejlepší kůň českého chovu. V roce 2013 se účastnil 70denního testu v Písku, kde obsadil celkové šesté místo. Vloni se kvalifikoval do finále Kritérií mladých koní. V jeho sedle startuje sám chovatel a majitel.

Aktivní sportovec

I když Zdeněk Hrnčíř tvrdí, že je „spíše sedlák, než jezdec“, určitě vás zaujme na fotografiích pěkným stylem skoku, ne zcela typickým pro sedláky... Na skokové přípravě spolupracuje s Pavlem Vachutkou, s nímž tu probíhá také seriál zimních soustředění, na drezurní přípravě zase v rámci soustředění

s Danielou Křemenovou. Obou soustředění se účastní se stejnými koňmi, což jistě není zcela běžné. Svědčí to o svědomité přípravě a všestranném výcviku mladých koní. Těch tu má přibližně 7-8, další si připravuje do sportu. Podmínky a vybavení farmy pro odchov a výcvik jsou velmi dobré – výběhy, hala, kolotoč, venkovní jízdárna a krásné prostředí pro vyjíždky končí třeba až u přírodní památky Ivaniny rybníčky nebo na Křemešniku u rozhledny Pípalka.

Kolik řemesel umíš...

Zdeněk Hrnčíř absolvoval v Hněvkovicích obor mechanik-opravář-kovář. To vše

se mu při práci na farmě hodí, naposledy si sami postavili kolotoč. Místní strojový park je bohatý, sami si suší seno i pěstují oves. Ovšem není mu lhostejný ani život v obci, takže pracuje v místním zastupitelstvu. Z akcí ho zase známe jako člena týmu předváděčů vyškolených Svazem chova-

☛ Chovné klisny na cestě domů z pastviny. Na pastvinu se v Proseči samozřejmě chodí každý den.

Víte, jaké jsou aktuální stavy koní?

Napadá vás v souvislosti s článkem o chovatelích koní otázka, kolik vlastně v jednotlivých plemenných knihách zapsáno klisen, zda počty stoupají nebo klesají a jestli klesá nebo stoupá počet koní? Pak vězte, že podle nejnovějších údajů Ústřední evidence chovu koní bylo ke dni 31. 12. 2014 celkem koňovitých 82 901 ks, oslů a ostatních koňovitých 796, takže koní celkem 82 105 ks.

Počty klisen	A1/1	461	LIP	87	
ČT	9423	HUCUL	458	TRAK	82
CS	2517	NS	440	ICob	72
ČMB	793	SHP	351	MiniH	70
HAFL.	672	Sh-Ar	281	ČSPMK	57
ČSP	634	KK	277	Arab	23
NOR	586	Klus	269	osel	6
STKL	558	MT	206		
WP	489	OR1/1	128		

Svaz chovatelů českého teplokrevníka před Vánoci uvedl, že počty koní zapsané v této plemenné knize klesají, což dokazuje počet klisen v roce 2013 – celkem 10 004. Jiná situace je například ve druhé nejpčetnější plemenné knize, CS – Svaz chovatelů slovenského teplokrevníka v ČR zaznamenává nárůst: 2009 – 1955; 2010 – 2061; 2011 – 2195; 2012 – 2357; 2013 – 2444. PK slovenského teplokrevníka včetně české odnože je také na rozdíl od ČT členem Světové chovatelské federace sportovních koní (na další straně začíná profil světové jedničky podle WBFSH plemníka Kannan).

☛ Hecair 16-937 hf. čt.nar. 2013 po Heartbreak ZH, 16-380 Cairo po Caesar. Foto Martina Kůstková

☛ Syn Volontera-T, hřebeček Viliam z matky Piana po Power. Foto Martina Kůstková

☛ Zdeňkova pravá ruka Kristýna Holasová s letos pětiletou klisnou Aristka (po Aristu Z z Charlotte po 923 Amarillo). Foto Martina Kůstková

telů českého teplokrevníka. Chovatelský zájem ho sblíží s MVDr. Zdeňkem Vítů, který zde má ustájeno několik svých koní a dostal tak na starosti zdravotní stav koní a plemenářskou práci. Oba působí v jihovýchodním svazu chovatelů, Dr. Vítů byl členem rady plemenné knihy ČT do té doby, než dobrovolně odstoupil v reakci na zakoupení svazového hřebce – s tímto krokem totiž nesouhlasil.

Teplokrevníci ruku v ruce s chladnokrevníky

Na místních pastvinách i ve stájích najdete nejenom teplokrevníky, ale i chladnokrevníky různých věkových kategorií. V 80. letech tu začala fungovat odchovna chlad-

nokrevních koní pro státní lesy, v roce 2001 testační odchovna chladnokrevných hřebců. Zde odchovaní hřebci mnohokrát vyhráli výkonnostní zkoušky v rámci ČR. Znamená to však, že výcvik místní „omladiny“ musí počítat nejen se sedlovou částí, ale také se zapřaháním. A jak podotýká Zdeněk, „to je někdy opravdu řehole...“ Koho zajímá, jak si společně rozumí teplokrevní a chladnokrevní hřebci, pak vězte, že „když se naskladní ve zcela stejnou dobu, nemají mezi sebou ve stádě většinou problém, utvoří si svoji hierarchii a vše funguje.“ Zdeněk Hrnčíř je také členem plemenné knihy norika, na farmě probíhá pravidelně třídění hříbat nebo výkonnostní zkoušky hřebců.

Za vším hledej ženu...

Sympatická Zdeňkova manželka Alena se na farmě našla. Absolventka střední zemědělské školy v Humpolci a vyšší ekonomické v Českých Budějovicích se stará nejenom o dvě dcery, starší Anetku a mladší Dominičku, ale také pomáhá s koňmi, připravuje se na spuštění provozu apartmánu, který tu nově zbudovali a mohou tak ve větší míře provozovat agroturistiku, a na jejich bedrech je také veškerá administrativní činnost včetně dotací z Programu rozvoje venkova (ty přispěly k vybudování jezdecké haly, stáji a ubytování). My jsme navštívili farmu v zimě, ale když se podíváte na jejich webových stránkách farma-hrncir.cz, jistě poznáte, kdo má na starosti tu nádhernou zeleně doplňující stylóva vesnická stavení.

☛ Zdeněk s Cocainem a Alena s jeho matkou Cocou před místními pastvinami.